

Nieuw begin

Christus Triumfatorkerk, 3 maart 2024, Herdenking bombardement 3 maart 1945

Lezingen: Exodus 20: 1-17 en Johannes 2: 13-25

*Voorganger: diaken Henk van Zoelen, Rev. Jonathan Halliwell en ds. Jaap van den Akker
3e zondag van de 40 dagen / Oculi*

KOMEN

- Koren zingen: “Heer open gij mijn lippen”
- Woord van welkom door de ouderling van dienst
- Aanvangslied: ‘Morning has broken’ (Lied 216: 3)
- Groet en Bemoediging, drempelgebed
- [Animatiefilmpje](#)
- De ‘herdenkingskaars’ wordt aangestoken
- Toelichting Frank Kuipers, voorzitter van de Stichting 3 maart ’45
- De Litany of Reconciliation

WOORD

- Met de kinderen

Gebed

Veertigdagenproject

- Lezing uit het Oude Testament: Exodus 20: 1-17
- Lied Psalm 25-III (Gezangen voor Liturgie) allen en Liduinakoor (=voorzang)
- Vers voor het Evangelie (Liduinakoor en gemeentezang): Psalm 51-III GvL
- Beurtspraak (Henk):
- Evangelielezing Johannes 2: 13-25
- Zingen: Acclamatie ‘U komt de lof toe’
- Korte overdenking

Toen het Paasfeest der Joden nabij was, ging Jezus op naar Jeruzalem.

In de tempel trof Hij de verkopers aan van runderen, schapen en duiven

en ook de geldwisselaars die daar zaten. Hij maakte van touwen een gesel, dreef ze allemaal uit de tempel, ook de schapen en de runderen;

het kleingeld van de wisselaars veegde Hij van de tafels en Hij wierp die omver. En tot de

duivenhandelaars zei Hij: “Weg met dit alles! Maakt van het huis van mijn Vader geen

markthal!” Zijn leerlingen herinnerden zich dat er geschreven staat: De ijver voor uw huis zal mij

verteren. De Joden richtten zich tot Hem met de woorden: “Wat voor teken kunt Gij ons laten

zien, dat Gij dit doen moogt?” Waarop Jezus hun antwoordde: “Breekt deze tempel af en in drie

dagen zal Ik hem doen herrijzen.” Maar de Joden merkten op: “Zesenvestig jaar is aan deze

tempel gebouwd; zult Gij hem dan in drie dagen doen herrijzen?” Jezus echter sprak over de

tempel van zijn lichaam. Toen Hij dan ook verrezen was uit de doden, herinnerden zijn

leerlingen zich dat Hij dit gezegd had, en zij geloofden in de Schrift en in het woord dat Jezus

gesproken had. Terwijl Hij bij gelegenheid van het Paasfeest in Jeruzalem was, begonnen er

velen in zijn Naam te geloven bij het zien van de tekenen die Hij deed. Maar Jezus van zijn kant

had geen vertrouwen in hen omdat Hij allen kende. Hij wist wat er in de mens stak en daarom

was het niet nodig dat iemand Hem over de mens inlichtte.

Woord van de Heer.

Wij danken God.

U bent op deze dag van herdenking van het bombardement op het Bezuidenhout met bepaalde verwachtingen naar deze kerk gekomen. U verwachtte het cross of nails, de kaarsen, de litanie van verzoening, de koorzang, gebed, lezingen en andere elementen die deze dienst tot een passende herdenking maken.

Wat verwacht je aan te treffen als je met Pasen, het belangrijkste feest van de bevrijding uit Egypte, in de tempel, het heiligdom van de Joden, komt? Feest, religieuze activiteit, gezang, vrome mensen. Dan blijkt het een markthal te zijn. Minimaal zul je verbaasd zijn: hoe kun je een heilige plek in zo'n chaos veranderen?

Zo ook Jezus en in woede veegt Hij de tempel schoon: hoe kun je het huis van mijn Vader zo bezoedelen, zo ontheiligen? Uiteraard roept deze actie reactie op: Wie denk jij wel dat je dit kunt doen? Jezus zet zijn daden kracht bij door te zegen: Breek deze tempel af en in drie dagen zal ik hem weer opbouwen: een nieuw begin. De Joden kijken Hem ongelovig, wellicht niet begrijpend aan en uiteraard wordt de tempel niet gesloopt. Einde discussie. Waarschijnlijk zijn de tafels daarna weer opgezet en ging de handel verder. En toch bleef de vraag hangen wie die Jezus is, en wie zijn Vader is. En misschien ook wel wat dat nieuwe begin is na het afbreken en die herbouw in drie dagen. Een vraag die voor ons ook actueel is in deze voorbereidingstijd op Pasen.

Het Evangelie vandaag geeft verder geen antwoord; de eerste lezing echter wel. Ook al lijkt de lijst met geboden en verboden niet direct een antwoord op de vraag naar Jezus' Vader en het nieuwe begin. Alhoewel: de tekst begint met "Ik ben de Heer uw God, die u heb weggeleid uit Egypte, het slavenhuis". Het nieuwe begin: bevrijding uit de slavernij, bevrijding uit de onderdrukking. Deze God is een God die bevrijdt. Een 'God die is', die er zal zijn. Dat immers is zijn naam die hij aan Mozes bekend maakt bij de brandende braamstruik als hij Mozes opdraagt het volk uit Egypte te leiden. De geboden die volgen zijn bedoeld om de omgang met die God die met ons meetrekt op onze levensweg en de omgang met elkaar te reguleren als bevrijde mensen: de eerste 5 zijn geboden voor de omgang met God: geen andere goden dienen, geen godenbeelden maken, de naam van God niet ijdel gebruiken, de sabbat in ere houden en je vader en moeder eren. Dat vraagt om uitleg. God en geloof zijn in onze tijd naar de marge verdreven, maar dat maakt het eerste gebod misschien wel actueel. Hoeveel afgoden zijn er immers niet die ons leven bepalen, die het verhaal over onze vrijheid verdringen als het gaat over verhalen over de macht van het geld, media en commercie, social media, artificial intelligence, carrière en carrièredruk, politiek, globalisering, oorlog, wapenindustrie. De volgende drie komen hier bijna automatisch uit voort: van een God die bevrijdt, die met je meegaat op je levensweg, kun je geen beeld maken. Hij loopt het risico dat zijn naam bezoedeld raakt als wij mensen zijn zaak -mensen en hun welzijn- beschadigen. Hij gunt ons de rust om van de bevrijding te genieten, zeker nu de zondagbesteding een nieuwe afgod lijkt te zijn. Tenslotte het 5^e gebod: eert uw vader en uw moeder, dat niet direct over de relatie met God lijkt te gaan. Maar dit verhaal van bevrijding, is een verhaal dat door mensen verteld moet worden, van generatie op generatie. Dat we luisteren naar en leren van het verleden. Onder andere daarom zijn we ook hier vandaag.

Wij hebben echter de taak om deze boodschap van bevrijding uit slavernij en onderdrukking iedere dag opnieuw concreet te maken. Dat was 79 jaar geleden zo en is nu net zo actueel kijkend naar de wereld om ons heen. De volgende vijf geboden wijzen daarop: gij zult niet doden, niet echtbreken, niet stelen, niet liegen, niet dat begeren wat een ander toekomt. Het leven is echter complex en weerbarstig. Mag je je niet verweren als je aangevallen wordt? Niet een relatie beëindigen als je door je partner onderdrukt en misbruikt wordt? Mag je niet stelen als je honger hebt en de zorg voor je kinderen? Mag je niet verlangen naar een toekomst met huisje, boompje, beestje als je in grote armoede leeft in een onveilig land? Hoe kunnen deze 5 geboden een boodschap van bevrijding brengen: door ze positief te formuleren.

Niet doden wordt: Laat mensen leven, een menswaardig leven leiden, niet monddood maken, negeren of doodswijgen

Niet echtbreken wordt: wees er voor elkaar, wees trouw

Niet stelen wordt: eigen je niet alles toe, maar gun de ander zijn of haar deel

Niet liegen wordt: wees betrouwbaar zodat de ander je kan vertrouwen. verplaats je in de

positie van de ander

Niet jaloers zijn wordt: wees tevreden, blij met wat je hebt.

Mogen wij blijven vertrouwen op de 'God die is' en op dat nieuwe verbond van zijn Zoon: Jezus heeft door de afbraak en het herrijzen van de tempel van zijn lichaam, Hij heeft in zijn Pasen, voor ons het nieuwe begin mogelijk gemaakt: bevrijding dwars door de dood heen. Mogen wij, alle generaties in alle tijden, die bevrijdende boodschap concreet maken, en een nieuw begin maken met de realisatie van Gods Koninkrijk hier op aarde. Amen.

- Muzikaal intermezzo: "God so loved the world" - Bob Chilcott (Parishchoir)

ANTWOORD

- Gebeden
 - Dankgebed
 - voorbeden
 - Stil gebed
 - Onze Vader (Oecumenische versie)
- Collecte
- Gebed om vrede en Vredewens
- Overdracht Cross of Nails

GAAN

- Slotzang Amazing Grace
- Zending en Zegen
- Orgelspel